

REDACCIO :

Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (S -et-O).

ADMINISTRACIO :

M MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H-G)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

**FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME**

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

LA PROTESTA contra l'execució de Grimau és contra l'esperit de guerra civil, per l'abolició dels consells de guerra, per la llibertat dels presos !

**DECLARACIO DE LES
FORCES DEMOCRATIQUES
DE CATALUNYA**

Les Forces Democràtiques de Catalunya denuncien davant del món el crim comès pel franquisme contra el militant comunista Julián Grimau.

La consciència universal l'ha ja qualificat pel seu nom : és un acte de venjança política.

Però aquest acte de venjança té una significació : la permanent del franquisme : mantenir el clima de guerra civil, estendre i aprofundir l'abim d'odis que fa 27 anys el general Franco obrí a la península amb la seva sublevació. I continuar comproment en aquesta acció fratricida l'Exèrcit i les forces socials que el sostingueren un dia i que avui dubten o s'aparten davant l'incapacitat del règim.

El vell dictador vol deixar-nos una herència de sang. Però no reeixirà en el seu propòsit. Al saludar la despulla de Julián Grimau, les Forces Democràtiques de Catalunya demanen a tots els catalans d'expressar, per tots els mitjans, la més ferma repulsa contra aquesta voluntat criminal del franquisme. Hem de reafirmar l'esperit d'unitat democràtica, de llibertat i de justícia social, de pau i de convivència civil. Per damunt de les diferències ideològiques hem de bastir una nova Catalunya que, al costat dels altres pobles ibèrics, refusarà per sempre més la faç repugnant de la dictadura, de la guerra civil i de la repressió.

Paris, abril del 1963.

*El Comitè de Coordinació
de Forces Democràtiques
de Catalunya.*

LES ELECCIONS SINDICALS L'Aliança Sindical Obrera senyala el deure dels treballadors

Com se sap, el pròxim mes de Juny hi ha de nou eleccions d'enllaços sindicals. Els jerarques franquistes, sovint funcionaris ben peixats, es guarden pla bé de donar-hi excessiva publicitat: algunes notes a les pàgines interiors de «La Vanguardia»; cap possibilitat de llibertat de reunió, de discussió, ni d'informació.

Però amb tot i això, en l'actual clima social — sobretot després de les vagues de la primavera passada — i dels repetits conflictes que s'han plantejat després, a l'a Siemens, a la Seat, a Hispano-Olivetti, les eleccions d'enllaços presenten una perspectiva que els treballadors han d'aprofitar. Es la lluita obrera la que ha aconseguit que aquestes eleccions siguin possibles enmig de la farsa del «sindicalisme» vertical. Així ho senyala el manifest de l'Aliança Sindical de Catalunya:

«Els sindicats franquistes no enganyen a ningú. Foren creats per vigilar i controlar els treballadors, per domesticar els obrers i fer possible una més ferrenya explotació. L'Aliança Sindical denuncia i denunciarà sempre aquesta farsa «sindical» sense llibertats de cap mena, amb la premsa esclavitzada, amb l'aparell policíac sempre vigilant i opo-sant-se, com ho ha fet recentment a qualsevol manifestació reivindicativa dels treballadors.»

«Ara bé, la lluita obrera ha fet importants progressos... Ha arribat l'hora d'obrir un nou camp de lluita en el propi terreny de l'adversari: és hora d'acabar amb una situació que ens degrada com a homes i com a obrers. Cal anar al combat i lluitar per elegir els homes decidits, enèrgics, que estimin la llibertat i no es deixin endur pel suborn ni espantar per les pressions governamentals ni patronals.»

El manifest acaba així :

«Hem d'escollir l'home que tindrà realment el vostre recolzament, i sabrà defensar les vostres reivindicacions fent sentir en els «sindicats» franquistes la ferma veu de la classe treballadora, la veu de la dignitat obrera que reclama el benestar que ha creat amb el propi esforç i que refusa l'explotació, la misèria i l'opressió que degraden el país.»

La posició de l'Aliança Sindical és la dels autèntics treballadors: cal utilitzar les possibilitats que existeixen per reforçar la lluita. Sense deixar-se enguanyar ni un moment per la propaganda falangista, 800.000 treballadors de Barcelona i comarca lliuraran una important batalla els pròxims dies. Els socialistes catalans estarem, aleshores com sempre, al seu costat.

La reforma agrària i els «Grandes de España»

Espanya es un país que té prop del 50 % de la seva població activa ocupada en l'agricultura. Així, doncs, la solució dels seus problemes està en bona part en posar al dia les seves estructures agrícoles. Tal i com està distribuïda la propietat de la terra, això vol dir la necessitat ineludible de portar a terme una profunda reforma agrària. Les xifres següents són una prova de la urgència de resoldre el problema del latifundisme i d'acabar amb el poder de la classe explotadora dels camperols, amparada en la dictadura franquista.

	Hectàreas
Duc de Medinaceli	79.146
Duc de Peñaranda	51.015
Duc de Vistahermosa . . .	47.203
Duc de Alba	34.445
Marqués de la Romana . .	29.096
Marqués de Comillas . . .	23.719
Duc de Arión	17.666
Duc del Infantado	17.171
Conde de Romanones . . .	15.271
89 «grandes de España» més	248.957
TOTAL	577.359

LES ESCOLES I L'ALIMENTACIÓ DELS ESPANYOLS

El nou director de «La Vanguardia», Xavier de Echarri, ha vingut a continuar la missió d'enterboliment de l'opinió pública que tant cinicament havia portat a terme el seu predecessor, Sr. Aznar. Fidel complidor de les consignes oficials. Echarri tracta de fer creure al país, que vivim en el millor dels móns possibles. Aquesta tàctica no enganya a ningú, car tothom té plena consciència de la ruïna econòmica on condueix el govern de la oligarquia capitalista amparada en la dictadura franquista. Però, les editorials del nou sicari de «La Vanguardia», per les seves insultants mentides, mereixen un comentari.

Així, un editorial dedicat a «La reforma del bachillerato», llegim que aquesta reforma forma part «del acomodatamiento de la enseñanza a las exigencias de una estructura social española cada vez más ágil, más propicia al ascenso de quien la merezca». En primer lloc, puntualitzem que la tal reforma es limita a substituir un exàmen per uns altres, sense canviar res important. Però sobretot, l'estructura de l'ensenyament al nostre país és tant insuficient, que cal tenir l'aplom del Sr. Echarri per parlar de «flexibilitat social». Repassem algunes dades. Segons el Ministeri d'Educació Nacional, en el curs 1959-60, d'un total de 6.915.074 de nens en edat escolar (entre 3 i 14 anys), només 3.751.429 eren escolaritzats. Es a dir, prop del 50 % de la població escolar infantil espanyola no tenia accés a l'educació.

Només 1 de cada 7 alumnes de l'ensenyament primari accedeix al grau mitjà. Dels 361.859 alumnes d'ensenyament secundari, 421.346 estudien batxillerat. Aquest és el gran problema dels estudis secundaris: l'enorme majoria d'estudiants de batxillerat, per a molts dels quals aquests estudis no són un grau mitjà, sino un final. I no hi ha dubte que caldria un major nombre d'ensejaments tècnics. No veiem la raó per a «maravillarnos de la eficacia del bachillerato laboral» de que parla Echarri, que s'extén només a 15.530 alumnes a tot Espanya. Les estimacions realitzades sobre les necessitats que previsiblement crearia un programa eficient de desenvolupament econòmic coincideixen en assenyalar una mitjana de 372.000 alumnes d'ensenyament professional. En el curs 1959-60 foren només 58.531, nombre alarmant per la seva insuficiència.

L'atreuiment de l'editorialista va més enllà encara: «¿Quién podrá hoy pretender

que el bachillerato otorgue patente de pujanza económica y constituya una insignia de distinción mundana?» La pregunta és un escarni pels espanyols, car, ultra el baix nivell de vida d'extensos sectors de la població que fa que es necessiti el sou dels fills per a poder subsistir, tothom sap el que costa l'ensenyament. Els 1.157 centres d'ensenyament mitjà existents a Espanya es distribueixen en la forma següent: Instituts, 119; de l'Església, 621; particulars, 417. El gran predomini de l'ensenyament privat, explotat en forma de negoci, és una mostra prou expressiva del classicisme de la nostra societat, que elimina de l'accés a la cultura a tot aquell que no té els mitjans per poder-la pagar.

Els ensenyaments superiors arribaren a una xifra global de 72.599 alumnes. Es a dir, per cada 41 alumnes d'ensenyament primari n'hi ha 1 de superior. Des d'un altre punt de vista, hi ha a Espanya 1 estudiant universitari per cada 170 espanyols actius, i 1 d'Escoles Tècniques Superiors per cada 1.390 espanyols actius. Aquestes xifres esgarrifoses indiquen l'afany de mantenir intocant el privilegi de la cultura de les classes opressores espanyoles. Perquè si observem l'origen social d'aquests alumnes, trobem que només el 0,6 % del total de la població universitària són fills d'obrers o d'artesans? Això prova, una vegada més, la terrible discriminació social de la nostra ensenyança.

Del llastimos estat d'abandó de l'ensenyament cal culpar-ne sens dubte la política de desinterés del govern franquista, si no el deliberat intent de privar al país de la cultura, força perillosa per a tots els dictadors. Les despeses totals en educació signifiquen el 9,5 % del total de les despeses de l'Estat espanyol. En relació amb la renda nacional aquestes despeses representen el 1,2 %. La proporció es molt baixa, comparada amb la d'altres països europeus (que es situa al voltant d'un 4 %) i àdhuc inferior a l'espanyola durant la República (en 1933 la relació era del 1,4 %).

✱

El desvergonyiment del Sr. Echarri no coneix límits. En un altre editorial parlant de «La alimentación de los españoles», llegim: «El español come cada vez mejor. La realidad no admite prueba de lo contrario». El que pretén ignorar el director

de «La Vanguardia» és que estadísticament es pot demostrar l'empitjorament de la alimentació dels espanyols durant els anys de dictadura franquista. En un estudi del professor A. G. Barbancho, de l'Universitat de Barcelona, publicat a la revista *Anales de Economía* extraiem les xifres següents:

Index de consum dels principals productes per habitant

	1935	1945	1955
Blat	100	78,6	88,3
Arroç	100	78,2	91,1
Lleguminoses ..	100	63,8	66,4
Patates	100	55,3	77,9
Sucre	100	49,5	102,6
Oli d'oliva ..	100	99,1	101,8
Carn	100	54,8	80,7
Ous	100	61,2	102,0
Peix	100	134,2	140,3

D'aquest quadre es dedueix que en 1955 el consum per habitant era inferior al de 1935 per gairebé tots els articles fonamentals.

Respecte al consum de calories, el quadre següent resulta també molt il·lustratiu.

Index de consum de calories per habitant i any

	1935	1945	1955
Cereals i llegum.	100	77,7	83,9
Patates i verdur.	100	65,9	81,8
Sucre	100	49,7	103,3
Olis vegetals ..	100	99,5	103,6
Carns i grasses	100	46,7	71,5
Ous i llet	100	92,9	104,0
Peix	100	120,0	131,3
TOTAL	100	76,9	87,3

Veiem, doncs, que l'evolució de l'alimentació espanyola porta a la disminució en el consum de calories. En 1955 aquest consum era de 12,7 inferior al de 1935. Què queda després d'això de les pretensioses afirmacions del Sr. Echarri i dels seus amos ?

Pa i escoles ! Heus ací la reivindicació dels catalans i de tots els espanyols. Sols un règim de llibertat podria donar-les !

MATEU FERRER

LA FORMACIÓ DE LA JOVENTUT ES L'OBRA PRIMERA D'UNA COMUNITAT RESPONSABLE. A BARCELONA. 200.000 NENS VAN A COL·LEGIS PRIVATS; 60.000 VAN A LES ESCOLES NACIONALS I MES DE 30.000 NO TENEN LLOC I RESTEN ABANDONATS !

Resposta a uns atacs lamentables.

Quan tota la premsa internacional dedicava columnes i columnes a la situació espanyola, quan tan útils podien ésser les paraules responsables de dirigents socialistes espanyols, heus ací que «EL Socialista» es despenja dedicant prop de dues columnes a atacar... el M. S. de C.

L'article és signat per un personatge de nom de romanso, que no coneixem de res, que mostra una total ignorància de la realitat política i social catalana, i una gran capacitat per l'insult. Tot plegat en una prosa demencial.

Ens acusa de dividir la classe obrera, de considerar els obrers espanyols com a estrangers i acaba demanant ajuda de la C.N.T. «para cortar en flor» les nostres terribles maniobres. Toi això es tristíssim, sobretot pel «Socialista». Nosaltres, que tenim en efecte divergències amb el P.S.O.E. de l'exili, però que no som enemics de cap socialista, tenim massa respecte pel que fou òrgan de Pau Iglesias, per a considerar normal la publicació d'aquests exabruptes. No els contestarem doncs, i esperem veure un dia «El Socialiste» recuperat i negant naturalment les seves columnes a aquesta mena d'atacs.

Volem dir però al senyor Riderick Seville (que així es diu el flamenc individu) que s'equivoca quan, per difamar-nos, ens acusa de comunistes i d'ésser els hereus del P.S.U.C. Si sabés alguna cosa de Catalunya, sabria que som, en certa manera, tot el contrari. No li costaria gaire d'enterar-se preguntant qui col·laborava amb els comunistes i qui era empresonat precisament en aquella època. Veuria així, que quan es tractava d'oposar-se la dictadura staliniana èrem els que avui som mitjants de M.S.C. els que anàvem a la presó, sovint amb els companys de la C.N.T., mentre que molts amics del senyor Seville no tenien gaires manies en fer d'escarcellers...

Dit això, que queda clar que nosaltres no fem anti-comunisme d'encàrrec, i molt menys des de posicions còmodes: avui nostre adversari és el franquisme i no el P. C. Això, tan senzill, és el que explica la política SOCIALISTA del M.S.C. Ho entén el senyor Seville?

J. P.

En el cap dels unitaristes, àdhuc unitaristes lliure-pensadors, té posades fondes arrels l'idea que de l'unitat va concebre l'Església catòlica. Volem per aquest motiu per a tot Espanya una sola constitució, unes mateixes lleis, un mateix patró per a tots els pobles i tots els municipis que componen la Península. No volen un mateix Déu ni unes mateixes creences, però són evidentment il·lògics... UNUS DEUS, UNA LEX. UNA GREX, aquesta huria d'ésser el compendi de la doctrina d'aquests homes, si lògicament pensessin. De lògica no n'hi ha desgraciadament a Espanya. Tampoc hi ha de vergonya!

PI I MARGALL

Què esperen els bisbes espanyols? HO DIU EL SANT PARE...

«Si els poders públics desconeixen
ni violen els drets de l'home, no
únicament manquen els deures del seu
càrrec, ans encara totes llurs dispo-
sicions són desprovistes de valor ju-
ridica.»

JOAN XXIII.

(Encíclica Pau a la Terra)

La publicació de l'Encíclica de Joan XXIII és un dels actes més importants del nostre temps i marca un canvi fonamental en l'actitud de l'Església de cara als problemes vius del segle: la llibertat, la democràcia, el socialisme. Per primera vegada potser, d'ençà dels temps llunyans del primitiu cristianisme, l'Església sembla decidida a separar-se dels poderosos, sembla voler rompre l'aliança que durant segles l'ha lligat a rics i als puixants. «L'origen diví de l'autoritat no treu als homes el poder d'elegir els governants, de definir la forma d'Estat i d'imposar regles i límits a l'exercici de l'autoritat»: heus ací la veu d'un cristià del nostre temps. Els que no cre'em en l'origen diví de l'autoritat sadudem amb respecte aquesta veu i afirmem la voluntat de treballar plegats per assegurar el dret d'elegir els governants...

Més encara: «L'obrer té dret a un salari determinat per les normes de justícia...» «Aquesta remuneració ha de permeire als treballadors i a llurs

famílies un nivell de vida conforme amb la dignitat humana».

«Pel fet que l'ésser humà viu en societat, ha de tenir el dret de reunió i d'associació»...

En realitat tota l'encíclica s'ha de llegir. Als demòcrates i als socialistes ens dirà poques coses de nou: són les idees que els nostres pensadors defensen fa més de cent anys, i que tants d'enemics han trobat sovint entre els catòlics d'ahir més atents a la defensa dels privilegis socials que a l'ensenyament de Crist.

Ara bé, l'encíclica ha de ser sobre-tot llegida pels bisbes espanyols, la gran majoria dels quals continuen servint encara un règim que és precisament tot el contrari del que diu el Sant Pare. Fins quan durarà aquesta contradicció? Fins quan els bisbes espanyols continuaran recolzant el franquisme que no accepta ni l'elecció de's governants, ni respecta les nacionalitats, ni dona als treballadors el salari que els pertoca, ni respecta els drets humans? Fins quan?

Les queixes contra el mal govern, la manca d'escoles, l'augment del cost de la vida, les dificultats per allotjar-se, no serveixen per a res si els ciutadans són incapaces de reclamar l'únic remei contra el mal govern: un règim de llibertat i de democràcia.

CALCUL DE PROBABILITATS

(Vé de la pàg. 4)

Cal que raonem, en termes elementals, no com els que es desperten d'un feixuc pesombre sinó com els que han tingut la facultat de viure. Per això podem, si volem, tenir un concepte clar de la nostra incorporació a l'Europa — que no és panacea ni solució definitiva — sinó el que ha d'ésser, instrument, camp d'acció, sentit de la vida, del progrés i de la llibertat. L'embarum del que se'n diu pomposament ciències econòmiques, polítiques i socials ha envaït tot fins els deserts del «médano» i de l'Àràbia i fa parlar els més ignorants, els més inexperts, en termes de sapiència que no té cap substància ni en la pràctica serveix per a res. No hi ha res en la terra que s'hagi fet tot sol, independentment de la voluntat humana, de la decisió i del caràcter, si no és la dictadura, la tirania, la corrupció i la podridura. La democràcia, a tot arreu on existeix, s'ha fet fent-la, practicant-la, guanyat posicions, engrandint l'espai, dominant l'estat, extenent la intel·ligència, amb lluita constant amb esforç continuat, sovint amb sacrifici evident però d'un rendiment insuperable.

Els catalans estem cridats a aquesta tasca i l'hem de complir. Ja ho hem fet, bé o malament, en el curs de la història i seguirem fent-ho, volguem o no, en l'avenir. Els socialistes catalans donem l'exemple amb voluntat i fermesa. No ens dol que ens vingués la lliçó dels minaires d'Astúries quan tot semblava mort i els joves intel·lectuals s'entretenien a fer càlculs de possibilitats com si existís una alternativa entre franquisme i democràcia, entre la mort i la vida. Potser és excessivament emfàtic, grosserament pretensió, però en els darrers esclats de les nostres potències hem de dir que la democràcia vindrà — no pot ésser d'altra manera — i que la seva proximitat, la seva instauració gradual i positiva, depèn de la combativitat dels catalans, de llur energia vital, de llur clari-viència social i humana.

CALCUL DE PROBABILITATS

Per M. SERRA I MORET

UN quart de segle de franquisme amb la seva brutal imposició ha convençut tot el món, amics i enemics, propis i estranys, àdhuc els exiliats com nosaltres mateixos, que aquest règim d'Espanya, és en bona part «autèntico», «natural». Res no havia durat tant en la història d'Espanya i menys amb el caracter de permanència, és a dir de «nacional» si el mot valgués i fos d'alguna manera aplicable a l'Espanya anterior, a l'actual o a la futura.

Restà, però, un dubte fonamental, intrinsec, i és verificar si tot plegat no és un fenomen d'aparença, afavorit per un cúmul de circumstàncies que donen a la voluntat d'un home tot el poder i efectivitat d'un règim o és el règim ell mateix que encarna en un home el poder i l'efectivitat que li són pròpies. L'anàlisi social i filosòfic de l'Espanya actual ens inclina a creure que la personalitat d'un home no és cap factor decisiu com ho era amb el mazisme teutònic i fins amb el feixisme italià, fenòmens passatgers, més fills de l'accident que de l'història. El cas d'Espanya no és comparable a cap d'aquests episodis contemporanis, molt menys al de Turquia on una voluntat i clarividència excepcionals varen crear un estat de les ruïnes d'un imperi. Aquesta Espanya, és com el món islàmic incompatible amb l'Europa occidental, amb el món de la raó i del lliure pensament i sembla destinada a complir llur destí.

Ens costa dir-ho però ho veiem així, és a dir, no creiem que Franco sigui l'amo d'aquesta Espanya encara que ho sembli, sino que el franquisme n'és la cristallització. La nostra condició de catalans ens faculta per aquest judici que no té res de sobtat sino que és fill de l'experiència i de la reflexió. I quan llegim escrits dels joves, dels nous, dels que han sentit parlar de democràcia i en senten la flaire, ens plau de seguir el curs de llur pensament i que albirin un possible canvi com si talment entre les sorpreses que amaga l'atzar hi hagués també la possibilitat d'un règim democràtic i civil per a l'Espanya futura. La democràcia, la civilització, són entitats metafísiques que cauen allà on s'escau i que també podrien interessar Espanya o Ibèria si la providència volgués o l'atzar ens volgués fer una bona jugada!

Aci entra el càlcul de probabilitats que parteix del cara o creu, del « fifty-fifty » que diuen els anglesos, que s'estén al joc de daus i que culmina en la gran loteria popular dels que cerquen la sort entre el milió. Si en l'ordre personal ens refiem d'un punt contra el milió, ja és ben galdós el paper que hem vingut a fer en la vida car ja podem estar segurs que a nosaltres, com a les generacions precedents i les que vindran, no ens tocarà res i hauréu vingut al món a fer de ferralla, d'escombries, de femta per a la nutrició dels més ardiats, dels que fan les coses pel seu compte i no esperen que la justa providència els senyali torn en l'infinitud del temps i de l'espai per al gaudi del bé o de la justícia tal com la raó de que estem dotats ens en dona la premonició i àdhuc l'anticipació en la possible mesura.

Resulta, segons el criteri dels més desperts, dels més reflexius i analítics, dels que intueixen que hi ha una alternativa entre franquisme i democràcia, que un dia o altre és presentarà el problema de la successió de Franco per defunció o eliminació voluntària d'aquest i —naturalment!— la successió així entesa és el mateix franquisme car no existeix res més que el franquisme puix que tot això de falangistes, d'Opus Dei, com els monàrquics i els mateixos carlins són formes vegetatives de franquisme girades de cara a Europa la qual avui sembla la única forma de donar consistència a la vida social i a la civilització constant i evolutiva. I pensen, és clar, que Europa pot tenir prou poder d'atracció per a portar Espanya pels camins del progrés industrial, social, econòmic, que a la fi determinin un canvi de mentalitat i de conducta en la població d'Ibèria, i en facin una terra incorporada a la resta del món civilitzat.

La idea no és desatinada i en certa manera semblaria entrar en el joc de les lleis històriques i de les possibilitats evolutives. Però, com, s'ha de produir el fet, si el franquisme no enganxa per cap cantó, no ja en l'ordre de les idees i del comportament, sino en els petits detalls de la vida ordinària com són l'existència, d'una Comunitat Econòmica Europea i la prova del Mercat Comú, fa un quant temps en suspens per haver-se exagerat els seus efectes i els seus èxits? I aleshores, són els generals, és l'Església, els banquers, els latifundistes, l'Opus Dei i els quatre industrials estrangers els que han d'inclinar la balança pel cantó de la llibertat i de la democràcia que no coneixen ni estimen ni tenen un poble a qui donar-la o oferir-la car el gran mèrit del franquisme, tant com el seu poder d'extermini i extinció, ha estat la seva eixorquia, la seva absoluta esterilitat?

(Passa a la pàg. 3)

Notes Internacionals

LA PROTESTA INTERNACIONAL

L'execució de Grimau pot ésser considerada com un fet internacional, i en aquest sentit constitueix segurament un greu error de Franco. La premsa franquista presenta el gran moviment de protesta com si fos únicament dels comunistes. Això és fals: catòlics, liberals, conservadors, socialistes: totes les tendències han protestat: Franco no ha probat altre defensor que els neo-feixistes italians, batuts a les recents eleccions.

La propaganda del règim retreu als comunistes la repressió contra els hongaresos, l'assassinat de Nagy, els processos de Moscú. I bé; nosaltres que hem condemnat sempre els uns i els altres, diem que l'execució de Grimau és més degradant: per la paròdia del procés, per la data reculadíssima dels fets que no ren provats; sobretot per la voluntat deliberada de provocar de nou dins del país l'espès clima d'odi i de venjança de la guerra civil. Així ho ha apreciat l'opinió del món. Potser també ho pensen així els ministres que, segons es diu, desaconsellaren l'assassinat legal: Muñoz Grandes entre altres. Però, si és certa l'oposició, que esperen a dimitir? Unicament si els espanyols expressen la seva protesta l'error internacional de Franco serà el començament de la fi.

STEVENSON

Els viatges de l'enviat de Kennedy a Espanya continuen formant part de la comèdia del regateix que hem definit ja. Poques vegades un home de prestigi l'ha baratat tant fàcilment com ho fa l'antic candidat demòcrata a la presidència dels Estats Units: les seves visites a Franco són lamentables més per ell, i pels Estats Units que per nosaltres. La dictadura espanyola s'acabarà un dia: els americans potser tindran encara clients a Espanya; el que és segur és que no hi tindran amics. I això, que és vàlid per Stevenson ho és també per altres visitants de El Pardo.

ELECCIONS ITALIANES

Es aviat per dir el camí que seguirà el govern italià després de les eleccions. Però és possible senyalar la continuïtat de la forçan del Partit Socialista Italià, el qual manté, i en certs llocs millora les seves posicions. L'unificació, que tard o d'hora serà un fet, amb el P.S.D.I. ha de fer de les forces socialistes italianes la puixança-clau de la veïna península. Avui ja és evident que la política de «l'obertura a esquerra» només pot fer-se comptant plenament amb el P.S.I. Que farà la Democràcia-cristiana? Es decidirà — abandonant als « liberals » el last del capitalisme retrògrad — per continuar el camí senyala per Fanfani i els seus amics? És possible. Sigui com sigui, però, els socialistes italians han mostrat com s'ha de lliurar una batalla. I el resultat de les eleccions confirma les paraules de Nenni: «Abs els socialistes s'avançarà; sense els socialistes es recula».

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant: A. IBORRA